

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Inivste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 8. Iustiſſima Numinis prouidentia, ob occultas caussas, hominibus
similes Ephræemo casus immitti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

qua das, ô frater. An non credis ei, qui dixit, illum qui elargitur, esse centuplum accepturum in hac vita, & in futura possessurum esse vitam aeternam? Atq; si credis quidem, da. Si autem non das, manifestum est, te Domino non credere. Ecce verba Sali, id est, fatui, vel Sapientis potius Sancti. Accidunt multa mortalibus mala, capiuntur, in vincula compinguntur. Non putent se innocentes. Si in re alia nulla deliquerunt, satis est, fuisse immisericordes. *Qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis, & ipse clamabit, & non exaudietur.* Prou. 21. 13.

Nec sanè Ioannes diaconus, sed Salus pro eo orans auditus est. Tantum porrò crimen in homine alioqui Sancto, Ioanne diacono, iudicatum est, non dedisse egeno, cum posset, vt furcâ illi fuisset expiandum. Quàm multi non dant, cum possent? parui id faciunt? Audiant Ambrosium: *Hoc est occidere hominem, vite suae ei subsidia denegare.* S. Ambr. in Psalms. 118.
Cave, ne inter loculos tuos includas salutem inopum: tamquam in tumulis sepelias vitam pauperum.

§. VIII.

Iustissima Numinis prouidentia, ob occultas causas, hominibus similes Ephraemo casus immitti.

Vidi.

Vidistis iusta iudicia DEI, quibus Ephraim sibi, virum tam sanctum præparavit, & Ioannem exercuit? Vestri imaginem vidistis: quippe & vos Deus vult ad gloriam comparare. Audiant & ruminent has historias animalia munda; immò & immunda, vt munda fiant. Audiant & expendant diuinam in ira clementiam, quicumque, dum vestem, pecuniam, equum, aut aliud perdidit, dum grando fruges percussit; dum alter innocentes calumnia affecit, infamia fœdauit, etiam apud iudices, falsa accusatione damnum intulit, vincula procurauit; qui vicinos habent conuicijs assiduis laceffentes, asperum dominum, crudelem maritum, rixosam coniugem; qui etiam ab hoste capti rigidè barbareque tractantur; qui aduersa hæc impatienter ferunt, angore canescunt, sibi capillos euellunt, vnguibus genas lacerant, fient, eiulant, solatium nullum admittunt; queruntur vbique, irascuntur, excandescunt, blasphemij Deum aggrediuntur & maledictis, in omnes eius creaturas execrationem spargunt; immò desperant, ac Deum sui oblitum arbitrantur. Audiant, inquam, has historias, & discant, in rebus aduersis, non iacturam
 fortuna

fortunarum, honorum, nominis, valetudinis, libertatis, non calumniantes, non ipsam calumniam, aut iniuriam, sed altiora Dei consilia considerare. Non culter, sed animus chirurgi est aspiciendus. Sæpe in brachio aperitur vena, vt febrilis ardor abeat è capite. Pisces sunt in mari, teste D. Ambrosio alijsque, qui Aquilonibus vndas sursum ac deorsum vertentibus, procellosissimis in tempestatibus, ne in exitium abripiantur, rupi adnatant ei que coniunctissimè adherent, donec desæviant vndæ, & ad pristinam redeant tranquillitatem. Inter mortales quoque sæpe vrsaniunt venti, & horridæ tempestates excitantur. Alij linguis, alij dexteris; alij verbo, alij ferro vulnerantur; quid tunc faciendum? ad diuinam providentiam iustitiamque recurrendum est; neque ab ea latum unguem recedendum, donec tempestas serenetur. Ita fecit David, qui maximis malis agitatus dixit: *Mihi adherere Deo bonum est, ponere in Domino Deo spem meam.* Assonat D. Augustinus inquitens, *Cum inhaesero tibi ex omni me, nusquam erit mihi dolor, & labor, & vana erit vita mea plena te.* Non dolebo, tamquam de iniuria, sed tamquam de medicina gaudebo; memor illius:

Psal. 72.

28.

S. August.

lib. 10.

Confess.

c. 20.

lius: *Mala, qua nos premunt, ad Deum ire compellunt, sicut Ephraemium compulerunt.*

S. Hieronymus. super Ezech.

Providentia Dei omnia gubernantur, ait D. Hieronymus, & quae putatur poena, medicina est.

Amara saepe medicina est, nec tamen repudiatur, tantus est amor sanitatis. Non aspicit agrotus manum serui porrigentis potionem, sed artem Medici illam praescribentis. Quare & nos, cum sanamur, dica-

Ioan. 18. 11.

mus; Calicem, quem dedit mihi Pater, non vis, ut bibam illum? Esto porrigant illum Iudaei, Pater tamen dedit, à Patre nihil est Filio formidandum. Itaque nulla salubrior in aduersis cogitatio est, quam Dei filijs suis omnia salubriter providentis. Non aspiciendi inimici, sed Deus amicus permittens inimicos, ut in nos insurgant; qui eis solum dat potestatem nocendi, non voluntatem; voluntate autem mala eorum vitur, sicut medicus viperæ veneno. Sola est

Boët. 1. 4. de Consol. Phil. prof. 6.

divina vis, ait Boëtius, cui mala quoque bona sunt, cum eis competenter utendo, alicuius boni elicit effectum. Cum ergo malus nocet, sua voluntate nocet, non sua potestate: voluntas mala est ab illo, potestas, non est ab illo, sed à Deo; qui illi, bono fine, dat potestatem exercendi malam voluntatem. See-

MIANS

niant modo inimici, ait S. Augustinus, humi-
 lient, faciant non quidquid volunt, sed sicut de-
 super permittuntur, non quod Deus det illis vo-
 luntatem, nocendi, sed potestatem. Vnusquisque
 enim malus apud se habet voluntatem nocendi;
 ut autem possit nocere, non habet in potestate.
 Ut velit, iam reus est: ut possit, occulta dispen-
 satione providentiæ Dei, in alium permittitur
 ad pœnam, in alium permittitur ad probationem;
 in alium permittitur ad coronam. Ad pœnam,
 quo modo permisi sunt alienigenæ capere populum
 Israel, quia peccaverunt in Deum. Ad proba-
 tionem permissus est diabolus in Iob: probatus est
 autem Iob, confusus est diabolus. Ad coronam
 verò permisi sunt persecutores in Martyres.
 Sæpe etiam ad pœnam, non illius culpæ,
 quæ ab aduersario impingitur; sed illius, quæ
 à patiente ignoratur.

S. Augu-
 stin. in
 Plal. 29.

§. IX.

Per impatientiam mala non tolli, sed multi-
 plicari.

Hæc talia si considerassent, ob aduersa
 & persecutiones, vel laqueo, vel gladio, vel
 simili desperatione perdit, malis benè vsi
 ad frugem rediissent. Redijt Ephræm, agno-
 uit enim Deum in castigatione amantem,
 non ex odio castigantem. *Crudelis est me-*
dicus,

S. Augu-
 stin. in
 Plal. 33.

Gg